

Steen Gjelstrup Stenskrog
Skovsbjergvej 22
5631 Ebberup

Miljøgodkendelse af svinebrug på ejendommen Truelsemosegård matr. nr. 11a Ebberup by, Kærumbeliggende Skovsbjergvej 22, 5631 Ebberup. CVR nr. 12200072.

26. november 2009
Sgs id: 07/5805

Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Kontaktperson: Ove Johansen
Indfre Ringvej 2, 5560 Aarup
E-mail: jojoh@assens.dk
Dir. tlf.: 64746854

www.assens.dk



Ikke målfast angivelse af stalde inklusiv udvidelse og gyllebeholdere

Indholdsfortegnelse

<u>1</u>	<u>INDLEDNING</u>	4
<u>2</u>	<u>AFGØRELSE: § 12 MILJØGODKENDELSE</u>	5
<u>3</u>	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE</u>	6
3.1	INDRETNING OG DRIFT	6
3.2	ÅRSPRODUKTION	6
3.3	FODER	6
3.4	AMMONIAKEMISSION OG -REDUCERENDE TEKNOLOGI/TILTAG	7
3.5	LUGT	7
3.6	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING	7
3.7	TRANSPORT	8
3.8	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	8
3.9	UHELD OG RISICI	8
3.10	STØJ	9
3.11	SKADEDYR	9
3.12	STØV	9
3.13	LYS, ENERGI OG VAND	10
3.14	OPLAG OG HÅNDBLING AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
3.15	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	10
3.16	AFFALD	10
3.17	INFORMATION OM ÆNDRINGER/OPHØR PÅ VIRKSOMHEDEN	11
3.18	EGENKONTROL	11
3.19	OPHØR AF DRIFT	11
3.20	RETSBESKYTTELSE	11
3.21	OFFENTLIGGØRELSE	11
3.22	KLAGEVEJLEDNING	12
3.23	KOPI AF AFGØRELSEN SENDES TIL:	12
<u>4</u>	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE</u>	14
4.1	FORMÅL	14
4.2	GRUNDFORHOLD	14
4.2.1	ANSØGER OG EJERFORHOLD	16
4.2.2	HUSDYRBRUGET.....	16

4.2.3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
4.3 PRODUKTIONSANLÆG	19
4.3.1 DRIFT	20
4.3.2 FODER	20
4.3.3 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING	21
4.3.4 FORURENING OG GENSER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	22
4.3.5 AMMONIAKTAB FRA STALD OG LAGER	22
4.3.5.1 NATUROMRÅDER	22
4.3.6 STALDLUGT	26
4.3.7 TRANSPORT	27
4.3.8 LYS	28
4.3.9 STØJ	28
4.3.10 STØV	28
4.3.11 FLUER	28
4.3.12 SKADEDYR	29
4.3.13 DØDE DYR	29
4.4 UDSPREDNINGSAREALER	29
4.5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	29
4.6 AFFALD OG KEMIKALIER	36
4.7 VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	37
4.8 OPHØR	37
5 ALTERNATIVE MULIGHEDER	37
6 BEREDSKABSPLAN	37
7 SAMMENFATNING	37
8 PARTSHØRING	38

1 Indledning

Emne	Data
Ansøger	Steen Stenskrog
Bedriftens navn og adresse	Truelsemosegård, Skovsbjergvej 22, 5631 Ebberup
Matrikelnummer	11a Ebberup by, Kærums
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med so- og små- griseproduktion
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ejer	Steen Stenskrog, Skovsbjergvej 22, 5631 Ebberup
CHR-nummer	98611
CVR/P	12200072/1000348176
Kontaktperson	Steen Stenskrog, mobil nr. 40511192
Rådgiver/konsulent	Mette L. Baadegaard/Centrovice, 63407132/23743066
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune

Assens Kommune har den 14. maj 2007 elektronisk via husdyrgodkendelse.dk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af et svinebrug på ovennævnte ejendom. Der blev søgt om godkendelse til ændring af dyreholdet fra en årsproduktion på 715 årssøer og 4.700 slagtesvin svarende til i alt 300,5 DE til en årsproduktion på 1.200 årssøer og 751 polte (30-102 kg) i alt svarende til 300,5 DE.

Den 16. april 2008 modtog Assens Kommune en ny ansøgning elektronisk via husdyrgodkendelse.dk, hvor der ønskes en udvidelse af dyreholdet. Der er søgt om godkendelse til ændring af dyreholdet fra en årsproduktion på 715 årssøer og 4.700 slagtesvin svarende til i alt 300,5 DE til en årsproduktion på 1.350 årssøer og 751 polte (30-102 kg) i alt svarende til 336,3 DE.

I version 2 ansøgning indsendt 23. marts 2009 via husdyrgodkendelse.dk er afgangsvægten for smågrise ændret fra standard 7,2 kg/gris til 8,0 kg/gris, hvilket giver et tillæg på 6,1 DE. I alt udvides der til 342,4 DE.

Produktionen vil foregå i en del af det eksisterende staldanlæg og i nyt staldanlæg. Gødningsformen er gylle, som ledes til opbevaring i 2 eksisterende gyllebeholdere. Den øvrige del af det eksisterende staldanlæg tages ud af drift og saneres væk for at give plads til den nye stald.

Der er i denne ansøgning ikke søgt om godkendelse til udspretningsarealer til modtagelse af den flydende husdyrgødning. De pågældende arealer tilhører et andet CVR nummer og drives under Stenskrog

Markbrug. Der er søgt om miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16 for Stenskrog Markbrug.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen, der sammen med besigtigelsen på stedet, herunder møde med ansøger, samt vurderingen i den efterfølgende redegørelse, der danner forudsætningerne for meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderlige miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 12 miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion bestående af 1.350 årssøer med grise indtil fravænning (8,0 kg/gris) og 751 slagtesvin/polte (30-102 kg) svarende til 342,4 DE på landbrugsejendommen matr.nr. 11a m.fl. Ebberup by, Kærum beliggende Skovsbjergvej 22, 5631 Ebberup.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden med de aktiviteter og arealer, der hører ind under CVR nr.: 12200072. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelsen.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ og lovekendtgørelse om miljøbeskyttelse².

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug³, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Lovekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse

³ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

der er forløbet 8 år fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgning med skemanummer 7653 med tilhørende bilag. Første version blev modtaget den 16. april 2008 og 2. og sidste version den 23. marts 2009.

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.1.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne herunder sikres, at stierne holdes tørre, samt at staldene og ventilationsanlæggene holdes rene.
- 3.1.4 Drikkevandssystemet skal vedligeholdes, således at unødigt spild undgås.

3.2 Årsproduktion

- 3.2.1 Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 342,4 DE, svarende til en årsproduktion på 1.350 årssøer med grise fravænnet ved 8 kg/stk. og 751 slagtesvin/polte (30-102 kg).
- 3.2.2 Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt over hele året.

3.3 Foder

- 3.3.1 Foderkorrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,961** beregnet efter følgende formel:
$$\left(\frac{\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE}}{6250} - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2 \right)$$
 Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i redegørelsen pkt. 4.3.2 jf. ansøgningen.
- 3.3.2 Ved afvigelse af de variable værdier (FE/årssø, råprotein/FE, antal fravænnede grise/årssø og vægt/gris ved fravæning) skal der tilsvarende korrigeres så foderkorrektionsfaktoren ikke overstiger 0,961.

3.4 Ammoniakemission og -reducerende teknologi/tiltag

- 3.4.1 Eksisterende løbedrægtighedsstald og eksisterende stald til drægtige søer skal være etableret med individuel opstaldning og delvis spaltegulv.
- 3.4.2 Eksisterende og ny stald til diegivende søer skal være indrettet med kassestier og delvis spaltegulv.
- 3.4.3 Stald til polte skal være indrettet med løsgående polte og delvis spaltegulv.
- 3.4.4 Ny drægtighedsstald skal være indrettet med løsgående søer og delvis spaltegulv.
- 3.4.5 Den samlede emission fra stald og lager må ikke overstige 4.700 kg N/år. Beregningsgrundlag og -metode skal svare til den, der er anvendt i ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk (beregningsgrundlag 01-2008).

3.5 Lugt

- 3.5.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener ved nabobeboelser.
- 3.5.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger.
- 3.5.3 Der må ikke udbringes husdyrgødning fra anlæggene lørdage eller søn- og helligdage. Undtaget herfor er til kørsel til arealer, der er beliggende, hvor vejkørsel forbi naboer ikke er påkrævet.
- 3.5.4 Ventilation af staldanlæg må kun ske ud gennem de angivne uoverdækkede ventilationsafkast.
- 3.5.6 Ventilationsanlæg skal renholdes og serviceres, så det til stadighed ventilerer optimalt.
- 3.5.7 Der må maksimalt være det antal dyr på stald ad gangen som angivet inden for hver dyrekategori som antal stipladser.

3.6 Gødningsproduktion og -håndtering

- 3.6.1 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.6.2 Ved fastmonterede og eldrevne pumper i gyllebeholderne skal pumperne sikres mod u hensigtsmæssig igangsætning.
- 3.6.3 Hovedafbryderen til eldrevne gyllepumper skal placeres indendørs, så uvedkommende ikke kan aktivere pumperne
- 3.6.4 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
- 3.6.5 Der skal etableres en støbt plads ved gyllebeholderne med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle

er afsluttet. Alternativt til støbt plads kan anvendes system, hvor gylle suges direkte til gyllevogn.

- 3.6.6 Husdyrgødningen må kun anvendes ved levering til miljøgodkendt biogasanlæg og/eller til udspredning på landbrugsjord, der forinden er vurderet og godkendt jf. bestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven.

3.7 Transport

- 3.7.1 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Forekommer der alligevel spild, skal dette straks opsamles.

3.8 Spildevand og overfladevand

- 3.8.1 Tagvand kan ledes direkte til vandløb eller sø. Ved nybyggeri skal forinden være meddelt en udledningstilladelse. Ikke forurenede overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et veldimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø.
- 3.8.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning.
- 3.8.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn. Dog skal vandet forinden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olie-/benzinudskiller.
- 3.8.4 Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt svinetransportvogn og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder (gyllebeholder). Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.9 Uheld og risici

- 3.9.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur tlf. 64 74 74 74.
- 3.9.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.

- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 6 måneder efter meddelelse af denne godkendelse.

3.10 Støj

- 3.10.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.10.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst en gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.

3.11 Skadedyr

- 3.11.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse. Som minimum skal det være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 3.11.2 Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

3.12 Støv

- 3.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
- 3.12.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.

3.13 Lys, energi og vand

- 3.13.1 Udendørs lys må kun være tændt ved behov, og skal være styret via bevægelsessensor.
- 3.13.2 Til sikring af gennemførelse af energibesparende foranstaltninger skal der inden 1. januar 2011 foreligge en energirapport udarbejdet af energikonsulent. Rapporten skal på forlangende fremvises efter anmodning fra tilsynsmyndigheden
- 3.13.3 Der skal føres logbog over el og vandforbrug. Der skal kunne redegøres for tiltag til reducerende forbrug.

3.14 Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- 3.14.1 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendt beholder. Tanke skal stå overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 3.14.2 Påfyldning af vand i forbindelse med eventuel brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn, vandløb eller søer.

3.15 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 3.15.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsofvaringsanlæg.
- 3.15.2 Ved substitution (erstatning med noget andet) af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 3.15.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. foder- og ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.15.4 Ved næste gennemgribende renovering af staldafsnit, skal pågældende staldafsnit leve op til bedste tilgængelige staldsystem.

3.16 Affald

- 3.16.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune.
- 3.16.2 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejvende dyr.

3.17 Information om ændringer/ophør på virksomheden

- 3.17.1 Ændringer i ejerforhold og/eller ansvarsforhold skal straks meddeles til kommunen.
- 3.17.2 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 3.17.3 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.17.4 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås.

3.18 Egenkontrol

- 3.18.1 Til dokumentation for besætningens produktionsniveau skal føres og opbevares en produktionskontrol, driftsregnskab eller andet regnskab, der udelukkende omhandler den godkendte besætning.
- 3.18.2 Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssige sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- 3.18.2 Dokumentation i form af produktionskontroller, regnskaber kvitteringer, mark-, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed), opbevaringsaftaler m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
- 3.18.3 Der skal kunne fremvises dokumentation for, at vilkårene vedrørende, ammoniak og lugt er overholdt.

3.19 Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning

3.20 Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

3.21 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Folkebladet tirsdag den 1. december 2009.

3.22 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 84 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Assens Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i behandling af miljøgodkendelsen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. En klage har ikke opsættende virkning i forhold til gyldigheden af godkendelsen med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klagefristen udløber tirsdag den 29. december 2009 ved kontortids ophør.

Afgørelsen kan i øvrigt indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. lovens § 90.

Underskrift



Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

3.23 Kopi af afgørelsen sendes til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægen Region Syddanmark. Veldsgade 17A, 7100 Vejle (syd@sst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnædsøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Assens Afdeling v. formand Johannes Jacobsen, Mølløvænget 2, 5492 Vissenbjerg (johannesjacobsen@webspeed.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia (mail@dkfisk.dk)
- Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens (fr@friluftsradet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Odense. Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ (Post@ode.mim.dk)

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Frode Thorhauge, Brabækvej 147, 5550 Langeskov (f.thorhauge@newmail.dk)
- Centrovice, (konsulent), Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg (mlb@centrovice.dk)
- Naboer jf. liste over partshørte (tilsendes orienteringsbrev)

4 Miljøvurdering af ansøgning om miljøgodkendelse

4.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgning om ændring og udvidelse af husdyrbruget på landbrugsejendommen beliggende Skovsbjergvej 22, 5631 Ebberup, opfylder kravene gældende for følgende forhold angivet i nedenstående liste jf. godkendelsesloven og vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Det skal vurderes, om husdyrbruget efter gennemførelse af den ansøgte ændring og udvidelse lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet ammoniak og lugt.

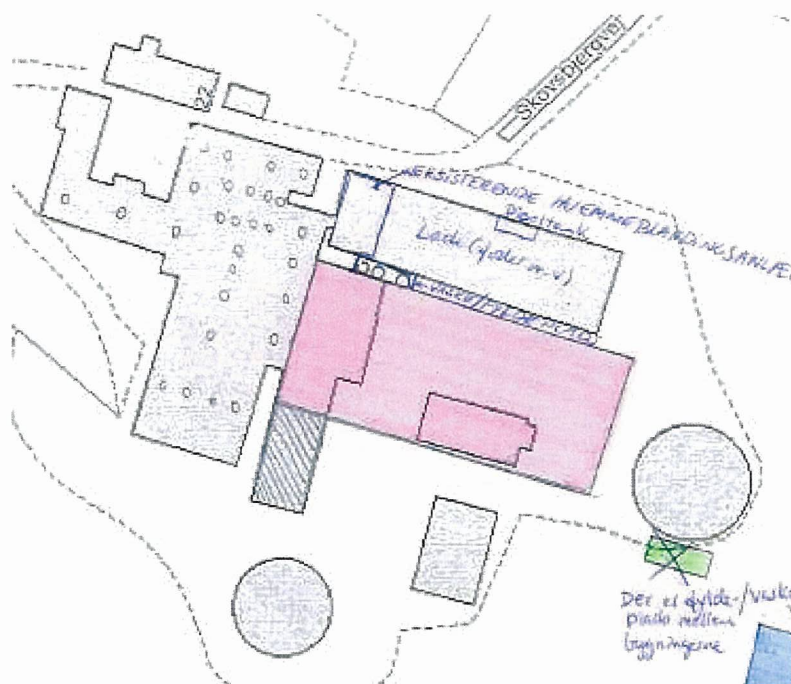
Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning via husdyrgodkendelse.dk, hvor kommunen modtog den første version den 16. april 2008 og 2. og sidste version den 23. marts 2009. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger, herunder regler fastsat i habitatdirektivet. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 12, idet der er søgt om kapacitet for mere end 750 stipladser til søer.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

4.2 Grundforhold

Den 16. april 2008 modtog Assens Kommune en ny ansøgning elektronisk via husdyrgodkendelse.dk, hvor der ønskes en æn-

dring og udvidelse af dyreholdet. Der er søgt om godkendelse til ændring og udvidelse af dyreholdet fra en årsproduktion på 715 årssøer og 4.700 slagtesvin svarende til i alt 300,5 DE til en årsproduktion på 1.350 årssøer med smågrise til fravæningsvægt på 8,0 kg/stk. og 751 polte (30-102 kg) i alt svarende til 342,4 DE.



I nudrift holdes der søer, smågrise og slagtesvin i samtlige af de eksisterende stalde undtagen ladebygning og driftsbygning placeret længst mod vest og som ikke er monteret med ventilationsafkast. Husdyrgødningen fra alle staldanlæg i nudrift opbevares i de to gyllebeholdere.

I ansøgt drift bliver der holdt søer og polte i samtlige driftsbygninger undtaget ladebygning og driftsbygning placeret længst mod vest. De overtegnede og skraverede stalde fjernes for at give plads til ny stald. Husdyrgødningen fra ansøgt drift opbevares fortsat i de 2 eksisterende gyllebeholdere. Gyllebeholderne har en kapacitet på hhv. 2.000 og 3.000 tons gylle.

Husdyrgødningen bortskaffes ved udspredning på ejede arealer, forpagtede arealer og aftalearealer. Disse arealer drives i et særskilt driftsfællesskab, Stenskrog Markbrug I/S.

Stenskrog Markbrug I/S er registreret på adressen Ellemosevej 1, Ørsted, 5620 Glamsbjerg med CVR-nr. 29259879. Sten-

skrog Markbrug I/S omfatter også arealer tilhørende brødrene Søren og Christian Stenskrogs landbrug.

Stenskrog Markbrug I/S har via husdyrgodkendelse.dk indsendt ansøgning om arealgodkendelse den 19. juni 2009. Det er skemanummer 11846. Ansøgningen omhandler 562 ha hvortil der skal tilføres husdyrgødning fra 734 DE.

4.2.1 Ansøger og ejerforhold

Ansøger er Steen Stenskrog.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives Truelsemosegård som enkeltmandsvirksomhed med avl af smågrise. Startdato opgives at være den 1. august 1987. Adresse for CVR nr. 12200072 oplyses som: "Skovsbjergvej 22, Truelsemose, 5631 Ebberup".

I ansøgningen er det oplyst, at Steen Stenskrog er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til miljøgodkendelsen. Steen Stenskrog bor sammen med familien i ejendommens stuehus.

4.2.2 Husdyrbruget

Det er ikke oplyst, at ansøger ejer og driver andre husdyrbrug under samme CVR nr. I CHR (Centralt Husdyrbrugs Register) opgives det, at Steen Stenskrog den 21. april 2008 overtog Rørmosegård, beliggende Kirke Søbyvej 81, Kirke Søby, 5610 Assens. Denne besætning har CHR nummer 14592 og virksomhedsart oplyses at være en produktionsbesætning med søer, svin over 30 kg og smågrise mellem 7 og 30 kg. Det er endvidere oplyst i CHR, at det af Fødevarestyrelsen er godkendt samdrift mellem Skovsbjergvej 22 og Kirke Søbyvej 81.

Fra Fødevarestyrelsens hjemmeside:

"Registrering af svin fra flere ejendomme som værende én besætning

Samdrift

Ejer en person besætninger på flere ejendomme, og foregår der jævnlig transport af svin mellem disse, er der mulighed for at søge om samdrift. Derved lettes de administrative forpligtelser, der er forbundet med flytning af svin. For at opnå fordelene ved samdrift er der en række krav, der skal opfyldes, bl.a.:

- Der skal være samme ejer af besætningerne, dvs. samme CVR- eller CPR-nummer.

- De involverede besætninger skal være aktive i CHR.
- Der er behov for jævnlig kontakt (transport af dyr) mellem de ejendomme, hvorpå besætningen er opstaldet.
- Der skal på samtlige benyttede ejendomme føres besætningsoptegnelser over antallet af dyr samt oplysninger om til- og afgang af dyr med angivelse af antal, dato og CHR-nr. på afsender- eller modtagerbesætning. Optegnelserne skal gemmes i mindst 5 år.
- Flytning af svin skal foretages med besætningsejers transportmidler.
- Ved ændring af forholdene skal dette straks meddeles fødevareregionens veterinærafdeling”

Ved et rutinemæssigt kommunalt miljøtilsyn på ejendommene Skovsbjergvej 22 og Kirke Søbyvej 81 i november 2008 fremgik, at der kun føres én samlet effektivitetskontrol for de to besætninger, som jf. Fødevarestyrelsens godkendelse betragtes om én besætning. Det var derfor ikke muligt herudfra at dokumentere størrelsen i antal DE i hvert af de to staldanlæg.

I både tilsynsmæssig og godkendelsesmæssig sammenhæng har kommunen et behov for at kunne adskille produktionsstørrelserne i de enkelte anlæg. Er dette ikke muligt, skal de opfattes som ét anlæg.

Assens Kommune har i mail af 7. april 2009 bedt om redegørelse for, hvordan produktionen på ejendommen kan dokumenteres uanset driftsmæssige sammenhænge med andre produktionsanlæg.

I mail af 20. april 2009 er redegjort for hvordan produktionen på den enkelte ejendom kan dokumenteres via registreringer i CHR-registeret. Dette svarer til ovennævnte krav.

Herefter er det vurderingen, at miljøgodkendelse kan meddeles til ejendommen uden også at omfatte husdyrbrug på andre anlæg/ejendomme.

Som tidligere nævnt vil udspedningsarealerne ikke blive vurderet i denne redegørelse. Disse vil blive vurderet og forventeligt godkendte med eventuelle vilkår i den særskilte miljøgodkendelse jf. § 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

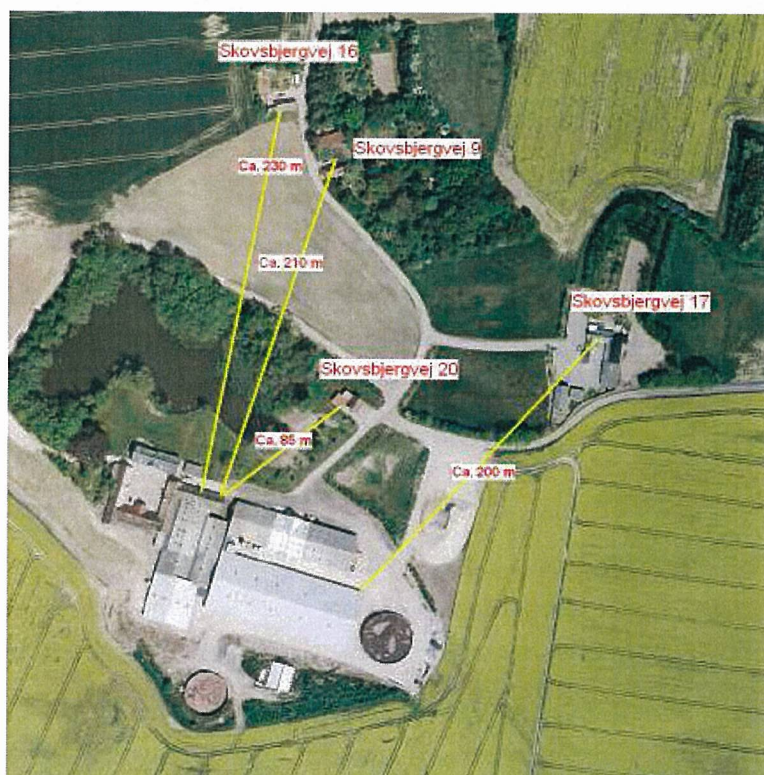
4.2.3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Staldanlægget til Skovsbjergvej 22 er beliggende i landzone. Stald- og gødningsanlægget ligger ca. 1.000 meter sydvest for

landsbyen Kirke Søby og ca. 1.700 meter nordøst for Ebberup. Begge områder er i Gl. Assens Kommunes kommuneplan 2000-2012 udlagt som landsbyer i landzone. Begge landsbyer udgør hver for sig en samlet bebyggelse, og der ligger ikke samlet bebyggelse nærmere staldanlægget end Kirke Søby.

Afstand fra stald- og gødningsanlæg til kirkebyggelinjen ved kirken i Kirke Søby er ca. 990 meter.

Korteste afstand fra staldanlæg til nærmeste nabobeboelse, som er Skovsbjergvej 17, er ca. 200 meter. Ejendommen er noteret som landbrugsejendom.



Skovsbjergvej 20 ejes af ansøger og anvendes som funktionærboelig.

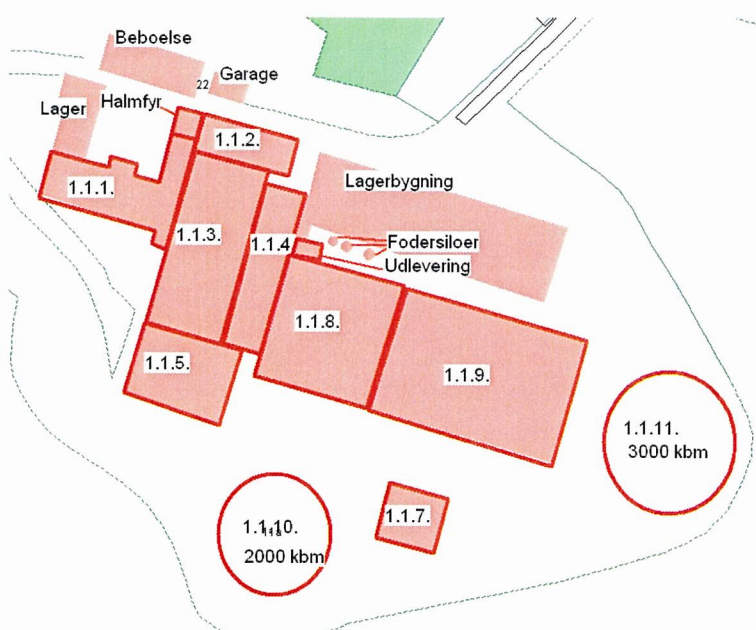
Skovsbjergvej 9 og 16 er begge ejendomme uden landbrugspligt og anvendes som beboelsesejendomme.

Ejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau.

Det vurderes ikke at være andre forhold, der rent planmæssigt får indflydelse på ønsket om etablering af nyt staldanlæg.

Det vurderes, at husdyrbruget i forhold til de planmæssige forhold kan drives det pågældende sted.

4.3 Produktionsanlæg.



Nr	Anvendelse	Areal m ²	Stipladser	Antal DE
1.1.1.	Dr. stald	Ca. 550	185	41,9
1.1.2.	Løbe, dr. stald	Ca. 290	111	25,3
1.1.3.	Løbe, dr. stald	Ca. 900	217	49,2
1.1.4.	Farestald	Ca. 490	75	19,9
1.1.5.	Farestald	Ca. 800	112	30,2
1.1.7.	Slagtesvin	Ca. 240	220	21,5
1.1.8.	Farestald	Ca. 1330	200	46,6
1.1.9.	Dr. stald	Ca. 1960	450	108,0
I alt		Ca. 6560		342,6

Oversigtstegning og tabel omfatter placering og data for ansøgt drift.

I den store lagerbygning opbevares foder, foderblandeanlæg, halm og opriver til halmfyret. Desuden tjener bygningen også til opbevaring af landbrugsmaskiner.

Samtlige stalde i ansøgt drift er indrettet med delvis spaltegulv.

I slagtesvinestalden udgør andelen med fast gulv mellem 25-49 procent.

Alle farestalde er indrettet med kassestier.

Drægtighedsstald 1.1.1. og løbedrægtighedsstald 1.1.3. er indrettet med individuel opstaldning.

Løbe- /drægtighedsstald 1.1.2. og ny 1.1.9. drægtighedsstald er indrettet til løsgående søer.

Fra nudrift tages slagtesvinestald 1.1.6. ud af drift. Stalden nedrives for at give plads til ny stald. Ligeledes fjernes halvdel af slagtesvinestald 1.1.7.

Gødningsformen i alle stalde er gylle. Den flydende husdyrgødning ledes til opbevaring i de to gyllebeholdere.

Ventilationen sker gennem et undertryk anlæg med diffust luftindtag, vægventiler og afkast i tag. Afksthøjde er ca. 7 meter over terræn.

4.3.1 Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet 365 dage om året. Produktionen vil foregå kontinuert med jævn staldbelægning hele året. Vaskevand fra staldanlæg ledes til opbevaring i gyllebeholder. Det daglige arbejde vil foregå i perioden mellem kl. 7.00 - kl. 17.00.

4.3.2 Foder

Anvendt fodermængde og -sammensætning er afgørende for ammoniakfordampning, gødningsmængde og dennes indhold af næringsstoffer. Hvis ikke andet er oplyst, gælder standardforudsætningerne i husdyrgodkendelse.dk.

I denne sag har ansøger valgt at anvende muligheden med foderkorrektion (afvigende fodermængde i forhold til standardforudsætningerne) som virkemiddel til sikring af reduceret ammoniakudledning.

Der er anvendt type 2 foderkorrektion for søer, hvilket der er redegjort for på følgende vis:

Type 2 (søer):

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsso} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 1,5 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))/27,2$

I ansøgningen:

$$((1428 \times 142,8 / 6250) - 1,5 - (26 \times 8 \times 0,024)) / 27,2 = \mathbf{0,961}$$

Formlen er type 2 korrektionen 05/06. I ansøgningen er korrektionsfaktoren opnået ved følgende tal:

<i>Ansøgning</i>	<i>Norm</i>
1428 FE pr. årsso	1442 FE pr. årsso
142,8 g råprotein pr. FE	142,8 g råprotein pr. FE
26 fravænnede grise/årsso	24,6 fravænnede grise/årsso
8 kg ved fravæning	7,2 kg ved fravæning

Foderkorrektionen skal sikre, at der højst udskilles 33.163 kg kvælstof og 7.588 kg fosfor i husdyrgødningen (ab lager). Det ønskes den fleksibilitet i godkendelsen, at den ansvarlige for driften har mulighed for at tilpasse ovenstående krav til fodring, hvis det kan dokumenteres overfor kommunen, at ændringen ikke vil resultere i et højere indhold af næringsstoffer i husdyrgødningen.

I praksis betyder det, ved uændret besætning må korrektionsfaktoren ikke overstige 0,961.

4.3.3 Gødningsproduktion og -håndtering

De 1.350 årssøer og 751 polte producerer årligt ca. 7.680 tons gylle jf. Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03, der senest er revideret 27. august 2009.

Gyllen ledes til gyllebeholderne via eldreven pumpe i fortank. Overpumpning sker ca. 1 gang om ugen.

Gyllen opbevares i de to gyllebeholdere på henholdsvis 2.000 m³ og 3.000 m³, i alt 5.000 m³. Desuden er der opbevaringskapacitet til ca. 500 m³ under spalter. Der er lejet buffertank hos nabo. Denne gyllebeholder har en kapacitet på 800 m³. Kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet ses at

kunne overholdes med en opbevaringskapacitet svarende til 9,8 mdr. kapacitet. Overdækning består af naturligt flydelag, hvortil der føres lovpligtig logbog.

Det skal sikres, at kontakterne til betjening af gyllepumper monteres, så de ikke kan betjenes af uvedkommende, og at der i øvrigt ikke kan ske utilsigtet udslip af gylle (formuleret lovkrav).

4.3.4 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg med husdyrbrug kan give anledning til forurening og gener inden for følgende områder: ammoniaktab fra stald og lager, lugt, transport, lys, støj, støv, fluer og skadedyr.

4.3.5 Ammoniaktab fra stald og lager

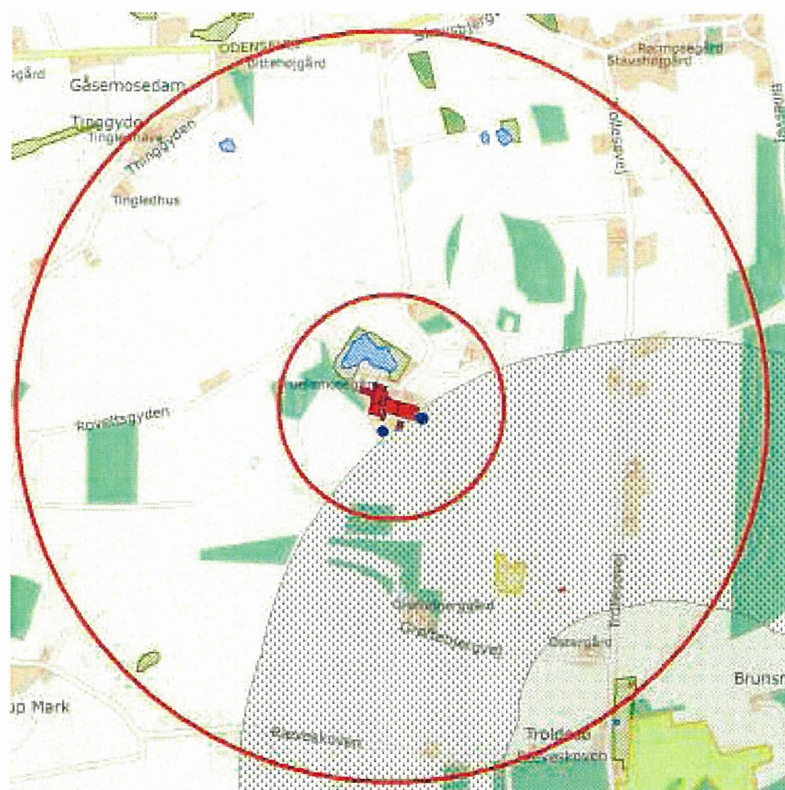
Da fyldestgørende ansøgning er indsendt i 2008 er der et generelt krav om 20 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal fra 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE.

I ansøgningen er der redegjort for overholdelse af det samlede krav om ammoniakreduktion. Reduktionen er, jf. de oplyste forudsætninger i ansøgningen, beregnet således, der ikke udsendes mere end det tilladte niveau efter gennemførelse af det generelle krav til 20 % reduktion. Effekten skyldes primært anvendelse af delvis spaltegulv og reduktion af standard fodernorm.

Efter reduktion vil den samlede ammoniakemission fra stald og lager jf. ansøgningen være ca. 4.700 kg N/år. Dette er ca. 150 kg N/år mindre end den beregnede emissionen fra produktion i nudrift.



4.3.5.1 Naturområder

Ifølge kortværket under Danmarks Miljøportal ”<http://kort.arealinfo.dk/>” ligger der inden for en afstand af 1000 meter fra den ansøgte produktion flere mindre sø- og naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Områderne skal beskyttes mod tilstand-ændringer.


Beskyttede naturtyper

-  §3 Eng
-  §3 Hede
-  §3 Mose
-  §3 Overdrev
-  §3 Strandeng
-  §3 Sø

Beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzoner

-  Beskyttet hede/over
-  Beskyttet højmosé
-  Beskyttet lobeliesø
-  Bufferzone I
-  Bufferzone II

Oversigtskort med indtegnet bufferzone I og II på hhv. 300 meter og 1.000 meter omkring centrum af staldanlægget

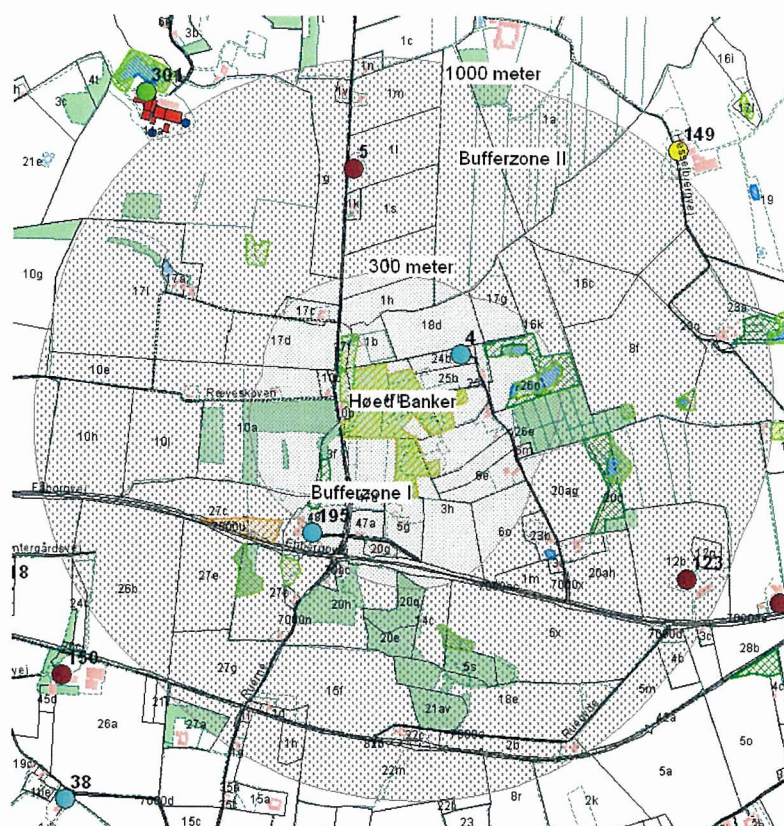
Der kan konstateres 6 moseområder, som alle er mindre end 1 ha. I Assens Kommunes Kommuneplan 2009-2021 er områderne målsat som naturområder af regional og lokal betydning (D-målsat). For alle moseområder gælder, at de er udpeget på grund af områdernes botanik. Disse områder er alle i daværende Fyns Amts seneste regionplan karakteriseret ved, at der er vurderet en tålegrænse for kvælstoftilførsel på 20 - 25 kg N/ha/år.

Ca. 400 meter sydøst for staldanlægget ligger desuden et naturområde kaldet "Hulebanke". Det er et overdrev på ca. 0,5 ha, som tilsvarende moseområderne også er målsat som naturområde af regional og lokal betydning (D-målsat). Tålegrænsen for tilførsel af kvælstof angives også til 20 - 25 kg N/ha.

Knap 1000 meter sydøst for staldanlægget ligger et naturområde kaldet Høed Banker. Høed Banker er et overdrev på ca. 8,2 ha. Området er, tilsvarende oven for nævnte områder, beskyttet jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven. I kommuneplanen er området angivet som naturområde af international eller national betydning (A-målsat).

Overdrevets høje botaniske værdi er årsagen til, at den har fået tildelt den højeste målsætning. Der er tale om et surt overdrev med fine delområder med høj grad af autenticitet. Flere biotopypiske og værdifulde arter er registreret der i 2008. Det er arter som Blåmunke, Hedelyng, Almindelig Hvene, Smalbladet Høgeurt, Knold-Ranunkel, Almindelig Pimpinelle, Liden Klokke, Almindelig Kongepen, Mangeblomstret Frytle, Gul Snerre, Kornet Stenbræk, Pigget Star, Fåre-Svingel, Tandbælg, Tjærenellike, Tormentil, og Læge-Ærenpris. I tidligere registreringer (2000) er der yderligere noteret arter som Djævlesbid, Nikkende Kobjælde, Hunde-Viol og Vår-Star. Tålegrænsen for tilførsel af kvælstof angives til 10 – 15 kg N/ha. Da området er større end 2,5 ha., er det også omfattet af husdyrlovens § 7 punkt 4, "Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder". Ingen af de registrerede planter er omfattet af habitatdirektivets bilag 4 om strengt beskyttede plantearter.

Området udløser bufferzone, som angivet ovenfor, på henholdsvis 300 meter og 1000 meter.



Dyreenheder

- Sohold
- Slagtekyllinger
- Æglæggende høns
- Slagtesvin
- Kvæghold
- Svinehold
- Blandet brug
- Plantebrug
- Pelsdyrfarme

Høed Banker med 1000 meter bufferzone med placering af dyrehold angivet med antal dyreenheder.

Det generelle beskyttelsesniveau er fastlagt således, at der ikke må ske merbelastning af § 7 naturområder, fra miljøgodkendte anlæg til husdyrhold > 75 DE, som ligger inden for bufferzone I og merbelastning fra et miljøgodkendt anlæg beliggende i bufferzone II må ikke være større end 0,7 kg N/ha/år, når der ikke er andre brug > 75 DE inden for zonen. Denne differentieres, således merbelastning ikke må være større end 0,5 kg N/ha/år, når der er to husdyrbrug > 75 DE inden for bufferzone II og 0,3 kg N/ha/år ved mere end 2 brug inden for bufferzonen. I den konkrete sag ligger der to andre husdyrbrug > 75 DE inden for en afstand på henholdsvis 300 meter og 1000

meter fra ovennævnte naturområde. Det er et kvægbrug på 195 DE og et svinebrug på 123 DE.

Det vurderes, at naturområderne får en tilførsel af ammoniak fra produktionen i ansøgt drift. Merbelastningen med ammoniakkvælstof på Høed Banker er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0 kg N/ha/år, hvilket følger af den mindre udledning i ansøgt drift end i nudrift. I ansøgt drift er den samlede ammoniakemission beregnet til 4695 kg N/år. Det er 150 kg N/år mindre end i nudrift. , som i husdyrgodkendelse.dk er beregnet til 4.845 kg N/år.

Det generelle reduktionskrav (15, 20 og 25 % i årene 2007, 2008 og 2009) for ammoniakbelastningen fra produktionsudvidelser og ændringer i landbrugets husdyrproduktion er antaget at medføre, at den lokale belastning og baggrundsbelastningen vil falde yderlig. Baggrundsbelastningen, som et gennemsnit over de seneste 3 år for hele Assens Kommune, er jf. beregninger foretaget af Danmarks Miljøundersøgelse (DMU) ca. 17 kg N/ha/år.

Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår til yderligere reduktion af ammoniaktabet, end det, der i ansøgningen er redegjort for, og det generelle reduktionskrav medfører.

Inden år 2010 skal der foreligge vand- og naturplaner. I disse planer fastsættes de miljømål, der skal opnås i de enkelte vand- og naturområder og de typer af indsatser, der skal gøres for at leve op til målene. Om 8 år skal godkendelsen revurderes med henblik på, om der kan/skal reguleres i vilkårene, for yderlig at få nedbragt emissionen fra husdyrproduktionen.

4.3.6 Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig.

I denne sag ses jf. lugtgeneberegningen i ansøgningen at alle genekriterier er overholdt. Det er derfor vurderingen, at dyreholdet ikke vil give anledning til generende staldlugt hos omboende. En af forudsætningerne er dog, at der til stadighed holdes en høj staldhygiejne.

Af hensyn til en fastholdelse af forudsætningerne for lugtberegningen skal der blandt andet stilles vilkår om maksimal

staldbelægning med angivelse af hvor mange søer og polte, der tillades at holde på stald ad gangen.

4.3.7 Transport

Der er i ansøgningen redegjort for transport ved følgende skema:

Transporttype	Antal læs pr. år		Periode	Hyppighed:
	Før	Efter		
Lastbil:				
Foder	365	365	7-21	Dagligt
Levering af grise til slagt	52	52	7-18	Ugentligt
Levering af smågrise	52	52	7-18	Ugentligt
Døde dyr	104	104	7-18	2 gange pr. uge
Brændstof og handelsgødning	12	12	7-18	1 gang pr. mdr.
Traktor:				
Gylle	240	295	Mandag – fredag 7-20	

Fra ansøgningen er oplyst, at gylleudbringning søges planlagt til at være så effektiv som mulig. Der planlægges efter, at det udbringes under mest mulig hensynstagen til området. Normalt vil udbringning foregå mandag-fredag kl. 7-20, og der køres ikke i weekenden.

Skemaet ovenfor angiver primært transport til og fra ejendommen. Der vil ikke forekomme væsentlig intern transport.

Da transport, støj og til dels lugt i forbindelse med håndtering af husdyrgødning i en vis udstrækning hænger sammen, vurderes det, at det kan reguleres med vilkår, som fastholder de afgivne oplysninger om tidspunkter for udførelse af det daglige arbejde sammen med krav om ikke at håndtere husdyrgødning på lørdage, søn- og helligdage.

På nær gylletransporterne er antallet af transporter ikke højere, end det er tilfældet i nudrift. Opmærksomheden skal hen-

ledes på, at transport af gylle på offentlig vej i afstand af over 10 km skal foregå med lastbil i lukket tankvogn (lovkrav).

I forbindelse med såvel interne som eksterne transportere vurderes det ansøgte ikke at forårsage generende støjbelastning for naboerne. Der vil forekomme transport i forbindelse med afhentning og levering af levende dyr, såvel til slagtning som til videre opvækst.

4.3.8 Lys

Der vil være udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mandskabstrafik til stald. Der er ingen lys i staldene om natten. Udendørsbelysningen er kun tændt ved behov (styret via bevægelsessensor). Der vil/kan være lys i staldene fra kl. 6.00- 22.00.

Det er vurderingen, at lys og brugen af arbejdsprojektør, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener og har ingen fjernvirkning for naboerne.

4.3.9 Støj

Støjkilder omhandler støj fra ventilations- og foderanlæg, gyllepumpe, transportstøj fra køretøjer under til- og frakørsel fra ejendommen med dyr, foder og husdyrgødning. Desuden kan forekomme støj fra korntørringsanlæg i høstperioden

Det vurderes, at ingen af disse støjkilder vil overskride de vejledende støjgrænser, som fastholdes ved meddelelse i et støjvilkår.

4.3.10 Støv

Indkørsel til ejendommen samt det interne arbejdsområde omkring stald- og gødningsanlæg vil være et grusbelagt areal. I perioder med tørvejr vil der kunne forekomme støv fra kørsel på disse arealer.

Det er vurderingen, at omfanget af støv ikke giver anledning til gener for omboende. Hvis det mod forventning skulle blive et problem, kan det afhjælpes ved at vande eller omlægge transportområdet til et ikke støvafgivende areal (asfalt eller lignende).

4.3.11 Fluor

Det er oplyst, at der anvendes gyllefluer i hele staldsystemet.

Det er vurderingen at dette, sammen med at følge de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium om bekæm-

pelse af fluer, vil være tilstrækkelig til imødegåelse af fluegener.

4.3.12 Skadedyr

Det er oplyst at bekæmpelse af rotter foregår ved hjælp af gift i giftdepoter, som serviceres af et autoriseret bekæmpelsesfirma.

Denne oplysning vil blive fastholdt som et vilkår og vurderes at være tilstrækkelig. Det juridiske ansvar for rottebekæmpelse vil dog fortsat påhvile den ansvarlige for driften af ejendommen.

4.3.13 Døde dyr

De døde dyr opbevares under kavaderkappe og i container. Døde dyr afhentes af DAKA. Indtil afhentning opbevares disse på befæstet areal, og således at dette ikke giver anledning til uhygiejniske forhold.

4.4 Udspretningsarealer

Til udspretning af det producerede husdyrgødning er opgivet et samlet areal på 562 ha. Arealet skal tilføres husdyrgødning fra i alt 732 DE. (Men er det relevant at medtage her).

Udspretningsarealernes sårbarhed i forhold til det udmeldte beskyttelsesniveau behandles i særskilt ansøgning. Det er ansøgning fra Stenskrog Markbrug I/S, som ejes af brødrene Stenskrog og drives under CVR nummer 29259879.

I denne afgørelse vil der blive vilkår om, at husdyrgødningen fra det godkendte anlæg kun må anvendes på arealer godkendt efter reglerne i husdyrgodkendelsesloven.

4.5 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Jf. lovens formålsbestemmelse er et af kravene for at opnå godkendelse, at der er gjort overvejelser om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Forud for en § 12 godkendelse skal ansøger undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. I ansøgningen skal der redegøres for følgende forhold:

1. Management. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning

6. Udbringning af husdyrgødning.

Ad. 1 Management

Ansøger er selv daglig leder og medarbejder på bedriften. Der vil blive levet op til de til enhver tid gældende regler. Herunder efterleves de vilkår, som der eksempelvis praktiseres gennem udøvelse af godt landmandskab. Der vil dagligt blive ført tilsyn med produktionen.

De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen", (GMP - Good Manufacturing Practice). Derved sikres, at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.

"Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs), er gennemgået med henblik på hvilke teknikker, der er relevante med hensyn til minimering af ejendommens belastning af omgivelserne.

Ved gennemgang af denne og standarderne bag "Godt Landmandsskab" skal følgende anføres:

- Udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne og det mindst mulige tab af næringsstoffer til miljøet. (Markdriften ligger i andet selskab).
- Udarbejdelse af sprøjteplan og sprøjtejournal, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuel behovsbaseret sprøjtning. (Markdriften ligger i andet selskab).
- Udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer.
- Fordampning af ammoniak fra gyllebeholder forhindres ved heri at etablere et tykt flydelag af halm.
- Fodring af svinene optimeres løbende sammen med konsulent, så mest mulig af de tilførte næringsstoffer omsættes til produktion, og mindst muligt tabes og går ud af stalden som husdyrgødning.

Med hensyn til fodring udarbejdes foderplan af konsulent. Foderet tilsættes fytase, og der fodres med blandinger, der er nøje tilpasset grisenes alder og deres konkrete behov for næ-

ringsstoffer (fasefodring) - jvf. EU BREF-notes juli 2003. Der laves effektivitetskontroller (e-kontrol) eller andet regnskab.

Der produceres i kontinuerlig drift – dvs. med indkøb og salg af svin jævnt fordelt over året.

Vedr. forbrug af vand og energi er det beskrevet nedenfor.

Ad. 2 Foder

Der benyttes foderkorrektioner, for at reducere kvælstofudskillelsen i husdyrgødningen. De anvendte foderkorrektioner er beskrevet under punkt 4.3.2. Der er benyttet foderkorrektioner på hele soholdet både til drægtige og diegivende søer og i alle stalde.

Der hjemmeblandes foder på ejendommen. Fodret tilpasses til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser, og dermed reduceres indholdet af ufordøjet kvælstof i urinen. Fasefodring med blandinger, hvis proteinindhold successivt justeres i forhold til grisenes alder og proteinbehov, er defineret som BAT. Der anvendes fytase, hvilket er defineret som BAT. (jf. EU BREF-notes juli 2003).

Tilsætning af benzosyre kan reducere ammoniakfordampningen. Benzosyre er imidlertid ikke godkendt til søer. Benzosyre kan anvendes til slagtesvin, men er ikke benyttet her, da kravene til ammoniakreduktion er opfyldt. Anvendelse af benzosyre vurderes ikke at være BAT. Samlet vurderes, at det ansøgte lever op til kravene vedr. BAT på fodring.

Ad. 3 Staldindretning

Det bemærkes, at der med det ansøgte kun er tale om en mindre stigning i dyrehold, derimod sker der en omlægning af produktionen fra søer og slagtesvin til søer alene (dog med polteproduktion). Herved sker der samtidig et fald i den samlede ammoniakemmissionen fra anlægget på ca. 150 kg. Med det ansøgte er alle stalde med delvis spaltegulv. Stalde indrettet med delvis spaltegulv giver en lavere ammoniakfordampning, end stalde med fuldspalter/drænet gulv.

Oversigt over BAT-byggeblade er gennemgået. Der findes flg. BAT-byggeblade og BAT-kandidater for sohold og slagtesvin. Det skal bemærkes at slagtesvin (polte) kun udgør en lille del af det ansøgte.:

BAT-byggeblad 106.01-51. Delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund til drægtige søer.

BAT-byggeblad 106.01-52. Delvis spaltegulv til diegivende søer.

BAT-byggeblad 106.04-52. Delvis spaltegulv til slagtesvin.

BAT-byggeblad 106.04-51. Delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund til slagtesvin.

BAT-byggeblad 106.04.58. Luftvasker med syre, rensning af 60% afgangsluft (slagtesvin).

BAT-kandidat 106.04-54 Svovlsyrebehandling af gylle i stalde med delvis spaltegulv (slagtesvin).

Eksisterende stalde

De eksisterende stalde er alle med delvis spaltegulv og er således allerede BAT. Hvis der skulle etableres gyllekøling i den eksisterende drægtighedsstald, vil det kræve en total renovering af stalden. Da der allerede bliver produceret varme på ejendommen ved halmfyring vurderes det ikke aktuelt. De eksisterende stalde er velfungerende, men der overvejes en total renovering eller nybygning inden for en årrække. Ved en fremtidig renovering/nybyggeri vil der ske en vurdering af hvilke BAT-teknologier, det til den tid er aktuelt at anvende.

Ny stald

I den ansøgte drægtighedsstald anvendes delvis spaltegulv. Der vil ikke blive etableret gyllekøling i kanalerne, da varmen ikke kan anvendes på ejendommen. Da der allerede bliver produceret varme på ejendommen ved hjælp af eksisterende halmfyr, som fortsat skal forrentes og som er miljøvenligt, vurderes det ikke aktuelt at etablere gyllekøling. Jf. BAT-byggeblad 106.01-51 er meromkostningerne til gyllekøling 110 kr pr. årssø eller 240 kr pr. kg N reduceret, når varmen ikke kan genanvendes. I denne beregning var lagt 250 DE til grund. I det konkrete tilfælde indeholder den nye stald kun ca. 155 DE, hvorved det må antages at omkostningerne bliver større. Samlet vurderes, at der ikke er proportionalitet i at etablere gyllekøling i den ansøgte drægtighedsstald. I den ansøgte farestald er delvis spaltegulv og stalden lever derved op til BAT mht. bedste staldsystem.

Vurdering af andre teknologiske løsninger til reduktion af ammoniak fordampning:

Gylleforsuring: I det flg. er angivet et overslag over anslåede omkostninger ved sostaldsanlæg på 342 DE og 7.700 m³ gylle).

Overslag over investering i komplet forsøringsanlæg bestående af:

Svovlsyretank, pumper, nødbruker, omrørere, følere, styringer og ventilbrønde etc.	850.000,- kr.
Procestank	150.000,- kr.
Rørføring	50.000,- kr.
Installation EL og VVS	<u>100.000,- kr.</u>
I alt	1.150.000,- kr.
Forrentning og afskr. 10 år og 6% p.a.	156.200,- kr.
Syreforbrug 5 kg pr. ton x 7.700 á 85 øre	32.700,- kr.
El forbrug 15.400 kwh á 75 øre	11.600,- kr.
Vedligehold	7.700,- kr.*
Forsikringer plus diverse	<u>3.500,- kr.</u>
I alt årlige omkostninger	211.700,- kr.

*Praktiske erfaringer viser at vedligeholdelsesomkostningerne er stigende med anlæggets alder, så tallet er reelt for lavt. Omkostning pr. dyreenhed = 620,- kr.

Fordelene er, at ammoniakfordampningen reduceres med ca. 3300 kg N årligt. Dette N har en værdi af ca. 16.500 kr. svarende til ca. 48 kr. pr. DE.

Gylleforsuring er fravalgt pga. økonomiske omkostninger. Samlet vurderes, at der ikke er proportionalitet i en sådan investering. Desuden er ikke givet at anlægget kan passes ind i det eksisterende staldanlæg. Hvis anlægget alene skulle etableres til den nye stald, vil omkostningerne pr. DE blive væsentligt højere.

Luftvasker med syre, rensning af 60 % afgangsluft. Anlægget er fravalgt da det i praksis ikke kan etableres i eksisterende stalde. Desuden vurderes der ikke at være proportionalitet i etablering af teknologien, da der kun sker en lille udvidelse i samlet dyrehold og den samlede ammoniakfordampning falder fra anlægget. Luftvasker med syre er desuden kun beskrevet som BAT i slagtesvinestalde. Anlægget forhandles pt. ikke på det danske marked.

Biologisk luftvasker: Jf. Bilag 3 – virkemidler til vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug anvendes denne teknologi oftest hvor der også er et lugtproblem, dette er ikke tilfældet i dette tilfælde. Anlægget er fravalgt da det i praksis ikke kan etableres i eksisterende stalde. Desuden vurderes der ikke at være proportionalitet i etablering af teknologien, da der kun sker en lille udvidelse i samlet dyrehold og den samlede ammoniakfordampning falder fra anlægget.

Ad. 4 Forbrug af vand og energi

Det forventede årlige energi- og vandforbrug i produktionen

Diesel-olie	3.000 liter
El	250.000 kWh
Vand	9.000 m ³

Vandbesparende foranstaltninger:

Dyrene vandes med drikkekopper til smågrise, og søer vandes i trug. Herved minimeres vandspildet. Efter ombygning/renovering vil alle drikkevandsinstallationer i staldene være tidssvarende. Derved reduceres vandforbruget til et minimum.

Da der ikke er udarbejdet BAT vedrørende drikkesystemer til grise, vil der blive valgt drikkesystem efter også andre kriterier såsom bl.a. mulighed for kalibrering og stabilitet.

Bideventiler har erfaringsvist et større vandspild end traditionelle drikkekopper.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Derudover vil der gennem dagligt tilsyn blive observeret eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres, og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Forbruget opgøres og registreres løbende, og der vil blive fulgt op på eventuelle afvigelser.

Det synes ikke muligt at foretage yderligere vandbesparende foranstaltninger, da det ikke vurderes, at der forbruges mere end nødvendigt.

Grundet den nye stald med følgende forventet optimal foderudnyttelse og tilvækst forventes udnyttelsen af drikkevand at være høj

I forbindelse med udskiftning af energiforbrugende anlæg (ventilation osv.), skiftes disse til mere energieffektive anlæg.

Energibesparende foranstaltninger:

Delvis elopvarmning i stalden udskiftes med opvarmning vha. det eksisterende halmfyr.

Der er opsat belysning, der tænder og slukker ved hjælp af bevægelsessensor, og hvor det er muligt benyttes energisparepærer.

Der er opsat tænd/sluk ur på belysningen i staldene. Udendørs belysning er med bevægelsessensorer.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen i de eksisterende stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden.

Efter hvert hold grise i slagtesvinestald/poltestald vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar, herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget. Ligeledes rengøres de øvrige ventilatorer regelmæssigt.

Ved byggeriet vil blive anvendt nyeste tekniske installationer, der er energibesparende. F.eks. vil der blive anvendt multi-step-ventilation i den nye drægtighedsstald.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og el-forbruget.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Forbruget opgøres og registreres løbende, og der vil blive fulgt op på eventuelle afvigelser.

Det er kommunens vurdering, at der bør iværksættes en gennemgang af alle elinstallationer og deres energiforbrug ved hjælp af en energikonsulent. Herved bliver det synliggjort, hvor der kan spares på energiforbruget og aftaler om besparende foranstaltninger kan drøftes i forbindelse med det rutinemæssige kommunale miljøtilsyn.

ad. 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning: Der er to gylletanke på ejendommen, så der haves en samlet opbevaringskapacitet i gylletankene på 5000 m³ (2000 m³ + 3000m³). Desuden kan der opbevares ca. 500 m³ underspalter. Desuden er der lejet en ekstra tank hos nabo på ca. 800 m³, denne tank fungerer som buffertank. Dvs. samlet rådes der over ca. 6300 m³ opbevaringskapacitet.

Der er velfungerende flydelag på beholderne. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning, jf. de beskrevne regler i vejledning "Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning" med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol af at flydelaget opfylder kravene.

ad. 6 Udbringning af husdyrgødning

Beskrives i den tilhørende § 16 miljøgodkendelse til ansøgte udspretningsarealer.

4.6 Affald og kemikalier

Det er beskrevet at der ikke opbevares kemikalier på ejendommen. Kemikalier opbevares på anden ejendom, men transporteres til ejendommen og påfyldes på vaske-, læsse- og fyldeplads. Det er pladsen mellem ny stald og ladebygning.

Spildolie håndteres normalt ikke på ejendommen. Såfremt der bliver en mindre mængde spildolie, vil det blive opbevaret indendørs i ladebygning, så der ikke kan ske spild. Tom emballage fra pesticider håndteres efter anvisningerne på etiket (kan typisk kommes til dag-renovation, hvis de er skyllet).

Der opbevares ikke kemikalieaffald på ejendommen.

Veterinærmedicinsk affald opbevares i køleskab og lukkede affaldsbeholdere. Afleveres herfra til kommunal modtagestation eller dyrlægen.

Der håndteres begrænset mængde veterinære lægemidler efter aftale med dyrlæge. De opbevares forsvarligt i stald, og eventuelle rester returneres til dyrlægen. Plast, pap og papiraffald

indsamles og afleveres til genbrug på kommunal indsamlingsplads.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder det fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune".

4.7 Varetagelse af hensyn til landskab

Der opføres ikke byggeri uden for eksisterende bebyggelsesareal. Nybyggeriet opføres i materialer og farvevalg som eksisterende byggeri.

I Skov- og Naturstyrelsens vejledning til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er listet 20 forskellige hensyn, der bør varetages i forbindelse med vurdering af en godkendelses-sag. Ingen af disse hensyn vurderes at blive tilsidesat i forbindelse med denne godkendelse. Det skal bemærkes, at ingen af disse listede hensyn er nye i forhold til tidligere lovgivning.

4.8 Ophør

Der er oplyst, at der vil blive taget kontakt til kommunen i forbindelse med ophør. Der vil blive stillet vilkår om tømning og rengøring af såvel staldbygninger som gyllebeholdere.

5 Alternative muligheder

Der er ikke oplyst alternative muligheder. Det må derfor antages, at hvis det ansøgte ikke gennemføres, vil den eksisterende produktion fortsætte.

6 Beredskabsplan

En miljøgodkendelse skal være ledsaget af en beredskabsplan, som blandt andet skal indeholde telefonnumre, planer og instrukser for handlinger m.v., som alt sammen skal tjene det formål, at stoppe og begrænse skadevirkningen af det omgivende miljø, hvis uheld opstår. En sådan plan er endnu ikke fremsendt til kommunen. Der bør stilles vilkår om, at beredskabsplan skal være kommunen i hænde senest 6 måneder efter meddelt godkendelse.

7 Sammenfatning

Der er søgt om at ændre og udvide fra et tilladt dyrehold bestående af en årsproduktion af 715 årssøer og 4.700 slagtesvin svarende til 301 DE til en årsproduktion bestående af 1.350 årssøer og 751 polte i alt svarende til ca. 343 DE. Der bygges ny fare- og drægtighedsstald. Enkelte af eksisterende stalde tages ud af drift og nedrives.

Husdyrgødningen fra de ca. 343 DE afsættes på egne og forpagtede arealer, som drives i et fællesskab med to brødre. Fællesskabet kaldes Stenskrog Markbrug I/S, der drives under eget CVR nummer. Arealerne vurderes i særskilt § 16 godkendelse. Kommunen har modtaget ansøgning herom.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger og vurderingen til speciel lov for den pågældende drift. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af virksomheden.

8 Partshøring

Partshøring blev ved brev af 25. april 2008 foretaget hos omboende jf. vedlagte liste over partshørte. Der er ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.



Ove Johansen
Miljøsagsbehandler